

Informatienota

Onderwerp Voortzetten minimabeleid 2018-2019	
Nummer	2017/514381
Portefeuillehouder	Roduner, F.J.
Programma/beleidsveld	3.3 Minima
Afdeling	SZW/PO
Auteur	Kraan, A.L. van der
Telefoonnummer	023-5114061
Email	alkraan@haarlem.nl
Kernboodschap	In de afgelopen jaren is veel bereikt met het minimabeleid. Sinds 2017 biedt Haarlem extra kansen aan Haarlemse kinderen in armoede. Het structurele budget voor kinderen zet Haarlem ook in 2018 en 2019 in om Haarlemse kinderen in armoede extra kansen te bieden. Het minimabudget gaat volledig naar de doelgroep. Veel meer mensen zijn bereikt en hebben meer aanvragen ingediend. Voor de afhandeling van de aanvragen is meer structurele formatie nodig. De verruiming van de individuele Inkomens toeslag wordt voortgezet in 2019.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Samenleving.
Relevante eerdere besluiten	Minimabeleid 'Samen actief tegen armoede' (21 januari 2016) (2015/488128) en de nota (2015/488128) Raadsnota Kansen voor alle Haarlemse kinderen (20 juli 2017) (2017/174103) en de nota (2017/174103)
Besluit College d.d. 6 maart 2018	1. het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

Inleiding

In het coalitieprogramma 2014-2018 is afgesproken extra te investeren in het minimabeleid, met speciale aandacht voor kinderen en chronisch zieken. Met het bij de begroting van 2014 aangenomen amendement [Amendementen 'Minimagelden volledig benutten: vastleggen in de begroting' \(pagina 21\)](#) heeft de raad gesteld dat minimagelden ook daadwerkelijk aan de minima besteed moeten worden. In januari 2016 is het minimabeleid opnieuw vastgesteld met de nota 'Samen actief tegen armoede 2016-2020'. Op 20 juli 2017 is de raadsnota 'Kansen voor alle Haarlemse kinderen' voor 2017 vastgesteld, hierin is bepaald dat in 2018 de raad wordt geïnformeerd over de voortzetting van de inzet van de gelden voor kinderen. In de Begroting 2018 is zichtbaar gemaakt dat de toenemende kosten voor beschermingsbewind een steeds groter beroep doen op de minimagelden. Daarom is voor 2018 en 2019 extra budget beschikbaar gesteld. In 2019 wordt als onderdeel van de Kadernota 2019 zichtbaar gemaakt hoe de kosten zich ontwikkelen. De eventuele consequenties kunnen dan in de Kadernota integraal worden afgewogen. Daarmee is er dan ook een financieel kader voor het minimabeleid vanaf 2020.

2. Kernboodschap

2.1 Meer mensen bereikt

Veel meer gezinnen zijn de afgelopen jaren bereikt met het minimabeleid. Het aantal gezinnen met een HaarlemPas is toegenomen van 4.230 gezinnen in 2014 naar 7.233 gezinnen in 2017. Dit is een toename van het minima-bereik van ruim 70%. Met de HaarlemPas krijgen mensen in de stad kortingen of gratis toegang tot bijvoorbeeld de musea. Ook de bibliotheek en identiteitskaart zijn gratis. Eenmaal in het bezit van de HaarlemPas zijn de gemeentelijke regelingen eenvoudiger aan te vragen, omdat er dan geen toetsing meer hoeft plaats te vinden. Gezinnen met een HaarlemPas worden op de hoogte gehouden van de gemeentelijke regelingen of krijgen automatisch vooraf ingevulde formulieren thuisgestuurd, bijvoorbeeld voor schoolkosten. Hierdoor neemt het beroep op deze regelingen succesvol toe. Zie ook <https://www.haarlem.nl/haarlempas/>.

2.2 Kansen voor Haarlemse kinderen

In 2017 is gestart met beleid om Haarlemse kinderen extra kansen te bieden, zodat deze kinderen een goede start en voldoende kansen krijgen in hun leven, ook als hun ouders een laag inkomen hebben. Haarlem ontvangt een budget van € 744.000 per jaar structureel van het rijk, speciaal bedoeld om kinderen in armoede te ondersteunen en mee te laten doen. In Haarlem is dit budget vooral ingezet voor extra ondersteuning van het Jeugdsport en -cultuurfonds, verruiming van de gratis identiteitskaart naar alle kinderen tot 18 jaar, een kinderkeuzebudget en ondersteuning van activiteiten die kinderen laten meedoen. Ook zijn uit dit budget laptops en fietsen verstrekt door het Fonds Urgente Noden, die deze taak voor 2017 op zich genomen heeft, in afwachting van de oprichting van stichting Leergeld. Vanaf 2018 is in Haarlem ook stichting Leergeld actief. Leergeld biedt kansen aan kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar om te kunnen deelnemen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten. Een deel van het budget uit 2017 dat is overgebleven, wordt in 2018 beschikbaar gesteld aan stichting Leergeld.

In de nota 'Kansen voor Haarlemse kinderen' is ook budget vrijgemaakt voor nieuwe activiteiten, zoals de pilot voeding op scholen, activiteiten die door organisaties worden aangeboden en het keuzebudget voor kinderen. Deze activiteiten zijn pas net gestart en moeten nog worden doorontwikkeld. Bij het keuzebudget ontvingen kinderen een ansichtkaart met daarop de vraag waaraan zij de € 50 gingen besteden en met het verzoek de

kaart terug te sturen aan de gemeente. Ruim 150 kaarten zijn terug ontvangen. Veel kinderen schreven dat ze het fijn vonden om zelf te kiezen wat zij belangrijk vonden om het geld aan uit te geven. Kinderen beschreven het uitstapje dat ze hadden gemaakt, de kleding of spullen die ze hadden gekocht of dat ze hun kamer ervan hadden behangen. In bijlage 1 een impressie van de ansichtkaarten. Voor de voortzetting van de nieuwe activiteiten wordt € 250.000 gereserveerd voor 2018 en € 437.000 voor 2019.

Haarlem voert al jaren een ruimhartig minimabeleid juist ook gericht op kinderen in armoede. Zo zijn er de tegemoetkomingen voor schoolkosten en huiswerkbegeleiding. Deze bestaande uitgaven maken ook deel uit van het kindpakket van Haarlem. Hieronder een overzicht van de (voorgenomen) bestedingen van de gelden Kansen voor Haarlemse kinderen.

	2017	2018	2019
Gratis identiteitskaart	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000
Reservebudget JSF/JCF* bij hoger bereik	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
Kosten JSF/JCF via basisinfrastructuur	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Schoolkosten en huiswerkbegeleiding	€ 427.000	€ 390.000	€ 390.000
Kansen voor Haarlemse kinderen. Activiteiten, voorlichting op scholen, pilot voeding, kinderkeuze budget, ondersteuning speelgoedbank	€ 572.000	€ 250.000	€ 437.000
Stichting Leergeld, overgebleven budget 'laptops en fietsen 2017'.		€ 238.000	
Totaal beschikbaar budget voor kinderen in armoede in Haarlem.	€ 1.146.000 +	€ 1.025.000 +	€ 974.000 +
Waarvan aanvullende dekking uit de extra Klijnsma gelden voor kinderen in armoede:	- € 744.000	- € 744.000	- € 744.000

* Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds

3. Consequenties

3.1 Minimaregelingen gericht op het terugdringen van schulden financieren uit het budget schulddienstverlening.

Veelal gaat armoede samen met schulden. Daarom richt één van de speerpunten van het minimabeleid zich op het voorkomen van schulden en het bestrijden van langdurige armoede. Deze kosten passen beter bij het product Schulddienstverlening en worden daarom vanaf 2018 onder het product schulddienstverlening verantwoord. Dit betreft de kosten van € 75.000 voor de preventie schulden (o.a. de cursus Grip op Geld, KiKid en preventielessen op basis- en middelbare scholen) en de subsidie aan Schuldhulpmaatjes.

3.2. Subsidie Voedselbank

De Voedselbank voorziet de minima die het minst te besteden hebben van extra voedsel. De Voedselbank maakte de afgelopen jaren om niet gebruik van een 'leegstaand' pand van de gemeente. De Voedselbank ontving geen andere subsidie dan deze 'gratis' huisvesting. Omdat het 'leegstaande' pand verkocht gaat worden, moet de Voedselbank verhuizen. Met de verhuizing gaat de Voedselbank ook anders werken, een wens die de Voedselbank al langer heeft. Standaard voedselpakketten worden niet meer verstrekt, mensen kunnen nu zelf winkelen bij de Voedselbank en zo zelf beslissen wat ze nodig hebben. Ook wordt meer vers

en gezond voedsel aangeboden en kan er voor zeven dagen per week eten worden gehaald in plaats van de huidige vier dagen. Door het betrekken van een nieuw pand stijgen echter wel de kosten van huisvesting. De Voedselbank lost dit deels zelf op door het aantrekken van sponsors; deels wordt er subsidie aangevraagd. Bij de behandeling van de begroting voor 2018 is de motie *‘De Voedselbank helpt, dus help de Voedselbank’* ingediend en verworpen nadat de wethouder had aangegeven dat Haarlem overgaat tot het verlenen van een subsidie voor huur aan de Voedselbank. Hiervoor is structureel een bedrag van € 25.000 per jaar opgenomen.

3.3. Uitvoeringskosten

Het bereiken en ondersteunen van meer minima vereist structureel meer uitvoeringscapaciteit. Door het (veel) grotere bereik van het aantal minima zijn er meer aanvragen af te handelen en meer telefonische vragen te beantwoorden. De kosten zijn tot nu toe opgevangen met het extra inhuren van tijdelijk personeel, gefinancierd uit het toebedeelde budget voor flexibele inzet van de minimaregelingen. Deze flexibele uitvoeringskosten worden nu omgezet naar structurele formatie van 5 fte (schaal 7) bij team minima voor de uitvoering van het minimabeleid. De kosten worden gefinancierd uit het budget voor flexibele inzet van de minimaregelingen.

3.4. Verruiming individuele inkomensvoetstuk voortzetten .

In de nota ‘Samen actief tegen armoede’ uit 2016 is vastgelegd dat extra armoedegelden van staatssecretaris Klijnsma ook worden gebruikt om de inkomensgrens voor de inkomensvoetstuk tot 2019 te verruimen naar 115%. Bij het opstellen van die nota was alleen bekend dat deze budgetten tot en met 2018 beschikbaar waren. Inmiddels is bekend dat dit structurele budgetten zijn van € 839.000 per jaar. De verhoging van de inkomensgrens bij de individuele inkomensvoetstuk van 100% naar 115% kan daarmee ook na 2018 worden voortgezet. In de Kadernota van 2018 wordt het budget van € 839.000 structureel toegevoegd aan het minimabudget zodat de inkomensgrens van de individuele inkomensvoetstuk in 2019 blijft gehandhaafd op 115%.

4. Vervolg

In 2019 komen er nieuwe voorstellen over het minimabeleid, zoals is afgesproken in de nota ‘Samen actief tegen armoede 2016-2020’.

5. Bijlagen

Bijlage 1: Impressie van de ansichtkaarten ‘wat heb jij met je € 50 gedaan?’